

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Yttrande över Skatteverkets promemoria Samordningsnummer till asylsökande

Fi2015/04871/S3

Allmänt

Kriminalvården inser behovet av att tilldela samtliga asylsökande samordningsnummer, och instämmer i att detta sannolikt kommer att underlätta för både myndigheternas samarbete och den enskilde asylsökanden att integreras i det svenska samhället.

Kriminalvården noterar att det är Skatteverket som, i samråd med Migrationsverket, Statistiska centralbyrån och Statens skolverk, har utrett förutsättningarna för lämnade förslag. De i promemorian lämnade förslagen får emellertid inte obetydliga återverkningar även för andra myndigheter, t.ex. Kriminalvården och andra myndigheter i rättskedjan, när de gäller såväl utformning av klientadministrativa system som för verksamheten i övrigt. Delar av den analys av förslagen som görs i promemorian framstår ur denna synvinkel som otillräcklig, framför allt när det gäller konsekvenserna av förslagen avseende inaktiva samordningsnummer och gallring av desamma. Det hade enligt Kriminalvårdens uppfattning varit mer ändamålsenligt om förslaget hade utretts av Regeringskansliet ur ett mer myndighetsövergripande perspektiv.

Kriminalvården har i övrigt följande synpunkter.

5.3 Sekretess i ärende om tilldelning av samordningsnummer

Enligt förslaget kommer inte uppgift om medborgarskap att aviseras till andra myndigheter.

Kriminalvården vill här framhålla att myndigheten har ett stort behov av att få tillgång till uppgift om medborgarskap. I Kriminalvårdsregistret (KVR) är det obligatoriskt att fylla i denna uppgift när en person registreras i systemet. Uppgift om medborgarskap används exempelvis då en intagen vill ha kontakt med sin ambassad. Kriminalvården får även förfrågningar från ambassader om hur många av deras medborgare som är intagna och om de personerna vill ha kontakt med sin ambassad. För att kunna söka fram de här klienterna används medborgarskap som sökkriterium. När det gäller vissa länder har Kriminalvården dessutom en skyldighet att meddela berörd ambassad. Uppgift om medborgarskap kan

också vara av betydelse för att avgöra vilket språk en intagen talar. Möjlighet finns då att använda sig av personal som kan språket för att t.ex. ge information till den intagne och för att vidta isoleringsbrytande åtgärder på häkte. Uppgift om medborgarskap är också en viktig och nödvändig uppgift när det gäller uppföljning och statistiska uttag. Medborgarskap är t.ex. en variabel i leveransen av officiell statistik till Brottsförebyggande rådet.

Mot bakgrund av ovanstående behöver Kriminalvården få tillgång till uppgift om medborgarskap när information hämtas från Navet samt vid avisering från Skatteverket.

5.6 Närliggande födelsedatum

Om samordningsnumren inte räcker till ska enligt promemorian en närliggande dag i månaden kunna användas för att konstruera samordningsnumret. Samma ordning gäller idag för personnummer. Det framgår dock inte av förslaget vad som avses med "närliggande dag", dvs. hur många dagar från födelsedatum som kan användas. Detta har betydelse för sökmotorns funktion i det klientadministrativa systemet. Kriminalvården efterfrågar ett förtydligande i denna del.

5.8 Samordningsnummer som inte längre är aktivt

När bör ett samordningsnummer inte längre vara aktivt?

Enligt förslaget till ändring i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet samt i utlänningsförordningen (2006:97) ska Migrationsverket, migrationsdomstolarna eller Migrationsöverdomstolen underrätta Skatteverket när ett beslut gällande avvisning eller utvisning har vunnit laga kraft. Därefter får samordningsnumret markeras som inte längre aktivt.

Kriminalvården ifrågasätter lämpligheten av att använda sig av laga kraft som grund för att ett samordningsnummer inte längre ska vara aktivt. Trots beslut om avvisning eller utvisning förekommer det att den utlänning som ska avvisas eller utvisas blir kvar i landet på grund av att beslutet inte *kan verkställas*. Vissa av de här personerna kan vara placerade i häkte eller anstalt som förvarstagna enligt utlänningslagen under avsevärd tid. Av denna anledning bör övervägas att samordningsnumret markeras som inte längre aktivt först när avvisningen eller utvisningen är verkställd.

Enligt förslaget till 4 § tredje stycket förordningen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet kan samordningsnumret även markeras som inte längre aktivt om en person själv begär det. Kriminalvården ser här en risk för att en person som är dömd för brott kan begära att samordningsnumret ska markeras som inte längre aktivt i syfte att undvika att ny brottslighet kan kopplas ihop med tidigare. Frågan bör enligt Kriminalvårdens mening övervägas ytterligare.

Närmare om gallring och återanvändande av samordningsnummer

Enligt förslaget till 16 § förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret ska samordningsnummer gallras senast tre år efter det att samordningsnumret är markerat som inte längre aktivt i SPAR. Av promemorian framgår inte om gallrade samordningsnummer ska kunna återanvändas, och i så fall under vilka förutsättningar. Kriminalvården efterfrågar ett klarläggande i denna del. För det fall ett samordningsnummer ska kunna återanvändas aktualiseras nämligen flera frågor.

Enligt 7 § lagen (2001:617) om behandling av personuppgifter inom kriminalvården ska personuppgifter gallras så snart de inte behövs för de ändamål de insamlats för, dock senast tio år efter det att den senaste påföljden eller åtgärden avseende den registrerade helt har verkställts eller upphört. Om ett samordningsnummer gallras hos Skatteverket efter en kortare tid än den tid som gäller för KVR och numret kan återanvändas finns en inte obetydlig risk för att två helt skilda personer kopplas ihop i Kriminalvårdens register. Med tanke på att ett samordningsnummer kan markeras som inte längre aktivt trots att personen fortfarande finns kvar i Sverige och är förvarstagen i avvaktan på att avvisnings- eller utvisningsbeslutet kan verkställas, så finns det också en risk för att ett samordningsnummer kan återanvändas för en ny person samtidigt som numret fortfarande används i Kriminalvården.

Som redovisats gallras personuppgifter i Kriminalvårdens register upp till tio år efter upphörd kriminalvårdspåföljd. Om ett samordningsnummer kan återanvändas måste det ske en kontroll av varje uppgift som kommer in på ett samordningsnummer som är markerat som inte längre aktivt, så att uppgifter inte registreras på fel individ. För det fall att ett samordningsnummer återanvänds frekvent kan detta leda till en stor arbetsbelastning för myndigheten. Eftersom även samordningsnummer som inte längre är aktiva fortfarande kan komma att användas av Kriminalvården kan det bli svårt att hålla kontroll på vilken uppgift som hör till vem.

Om ett samordningsnummer kan återanvändas måste det gamla numret rimligen tas bort, vilket innebär att den personen återigen har ett ofullständigt personnummer. Det saknas då möjlighet att söka i misstanke- och belastningsregistret (MR/BR) och att utbyta tillförlitliga uppgifter med Polismyndigheten. Kriminalvården måste även kunna hantera statistiska uppgifter över tid och då är det problematiskt om flera personer kan ha samma samordningsnummer. Kvaliteten i återfallsstatistiken kan därmed försämrast kraftigt vilket bl.a. leder till svårigheter att utreda effekterna av Kriminalvårdens återfallsförebyggande arbete.

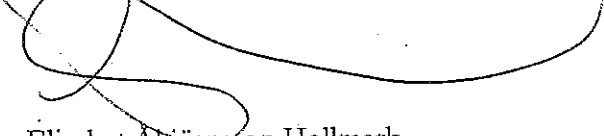
Med hänvisning till det nu sagda krävs ett förtydligande om när och hur ett samordningsnummer kan återanvändas. Ett sätt att hantera ovanstående problematik skulle kunna vara att ett samordningsnummer ska kunna återanvändas först efter det att uppgiften är gallrad ur MR/BR.

6. Konsekvensanalys

Av promemorian framgår att lämnade förslag kommer att generera kostnader för systemutveckling hos Skatteverket och Migrationsverket. Det kan konstateras att det kommer krävas resurskrävande förändringar i även Kriminalvårdens klientadministrativa system för att kunna upprätthålla befintlig verksamhet. Omfattningen av systemförändringarna är bl.a. beroende av hur man avser att hantera ett eventuellt återanvändande av gallrade samordningsnummer.

Detta yttrande har beslutats av kriminalvårdsdirektören Elisabet Åbjörnsson Hollmark efter föredragning av verksjuristen Per Henrik Hedbrant. I handläggningen har även chefen för sektionen för verksjuridik Eric Leijonram deltagit.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark

Per Henrik Hedbrant